

המוסד לביטוח לאומי
אגף נפגעי עבודה

תאריך: 6 בספטמבר 2011 ז' באב תשע"א	חוזר נפגעי עבודה: 17/2011
נושא: נפגעי עבודה נוהל טיפול בתביעה לנכה נזקק – תקנה 18(א)	
מטרת החוזר ריענון עיקרי ההוראות בנושא תקנה 18א ותנאי הזכאות להכרה בנכה שנקבעה לו נכות זמנית כ"נכה נזקק" לאור ההתפתחויות בפסיקה וריכוז ההוראות שניתנו בעבר במסמך אחד	
פתח דבר	
עדכון אחרון: אוגוסט 2009	
<pre>graph LR; A[מקוון תהליך] --> B(הגשת); C[קריטריונים] --> B; B --> D[הוראות לביצוע]</pre>	
מידע לנציגי שירות נפגע עבודה שנקבעה לו דרגת נכות זמנית רשאי להגיש תביעה להכרה כ"נכה נזקק".	
רשימת תפוצה	
נספחים: 1. נוסח תקנה 18א 2. תביעה להכרה בנפגע עבודה כ"נכה נזקק"	

המוסד לביטוח לאומי
אגף נפגעי עבודה

פתח דבר

מטרת תקנה 18 (א) לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) תשט"ז-1956 למנוע מצב בו נכה שנקבעה לו נכות זמנית, ואינו יכול לעסוק בעבודתו הרגילה, לתקופה מוגבלת, מוצא עצמו מחוסר פרנסה, שכן ייתכן כי סיכויו למצוא עבודה אחרת באותה תקופה הם אפסיים.

יישום התקנה יביא למצב בו נפגע עבודה, שיש לו נכות זמנית, אשר מבחינה רפואית אינה מצדיקה קביעת דרגת נכות של 100%, יוכל להיחשב כאילו יש לו דרגת נכות של 100% בשל שיקולים שאינם רפואיים.

מטרת החוזר היא לרענן את הוראות הטיפול בתביעות ל"נכה נזקק" עפ"י ההתפתחויות והשינויים שחלו במהלך השנים בפסיקה ולרכז את כל ההוראות השונות שניתנו בנושא בעבר במסמך אחד.

תודה לבקי גולדמן ואולגה ברוך על הכנת החוזר ולבני איפרגן על התאמת המערכת הממוחשבת.

ב ב ר כ ה ,

צבי כהן

מנהל אגף א

ביטוח נפגעי עבודה

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
אגף נפגעי עבודה

הגשת

1. הגשת תביעה ל"נכה נזקק"

- 1.1 בהודעה הנשלחת לנפגע לגבי קביעת דרגת הנכות הזמנית, נמסר לו כי עומדת בפניו האפשרות להגיש תביעה להכרה כ"נכה נזקק", על גבי טופס המיועד לכך.
- 1.2 טופס התביעה בל / 279 כולל פרטים על העסקתו או אי העסקתו של הנכה כולל אישור המעביד (ראה נספח 1).
- 1.3 התביעה תוגש לפקיד התביעות ותוזן במערכת "נתע" במסך 455 ותועבר ל"ועדת רשות" (למעט כאשר נדרשים מסמכים מהמבוטח).
- 1.4 פקיד התביעות ייזום הגשת תביעה אם לדעתו או לפי המלצת פקיד השיקום מתקיימים בנכה התנאים להכרה כ"נכה נזקק".

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי אגף נפגעי עבודה

קריטריונים

"נכה נזקק" הוא מי שהתמלאו בו 2 התנאים במצטבר:

1. אין לו סיכוי סביר לעבודה כלשהי
2. אין לו הכנסה מהתעסקות

1. "סיכוי סביר לעבודה כלשהי"

- 1.1. עפ"י האמור בתקנה, יראו כ"נכה נזקק", נכה שאין לו סיכוי סביר לעבודה כלשהי. הכוונה למי שאינו מסוגל לעבוד ואינו עובד בפועל, עקב הפגיעה בעבודה. עבודה במתכונת מצומצמת- הפחתת שעות עבודה, תחשב כ"מסוגלות לעבודה כלשהי". (במקרים חריגים ניתן להתייעץ עם המשרד הראשי)
- 1.2. נכה שפנה לשירות התעסוקה והוכר כבלתי ניתן להשמה, יראו בו כמי שאין לו סיכוי לעבודה.
- 1.3. נכה שניתנה לגביו חוות דעת מנומקת של פקיד שיקום לפיה בשל מצבו הרפואי אין לו סיכוי סביר לעבודה כלשהי, אולם במסגרת תהליך שיקומו מועסק בעבודה מזערית עם הכנסה סמלית, יראו בו "נכה נזקק".
- 1.4. המציא הנכה, (בין אם מדובר בעובד קבוע או אחר) תעודות אי כושר בתקופת הנכות הזמנית, שלא נדונו ע"י הוועדה הרפואית, והומצא אישור מהמעביד שהנכה לא עבד באותה תקופה, יוכל הדבר לשמש הוכחה כי לנכה לא היה סיכוי סביר לעבודה בתקופה זו. במקרה שיומצאו תעודות כאמור והמעסיק הציע עבודה חלופית תשקול ועדת הרשות אם קיים סיכוי סביר לעבוד בהתאם לנסיבות.
- 1.5. נכה שלא היה מסוגל לעבוד יותר ממחצית החודש, נראה בו כמי שלא היה לו סיכוי סביר לעבודה באותו חודש, וניתן יהיה להכיר בו כ"נכה נזקק" בימים בהם לא עבד ולא השתכר.
- 1.6. חבר קיבוץ- יראו בו "נכה נזקק", רק אם אין לו סיכוי לעבודה כלשהי, ואינו עובד כלל. חבר קיבוץ העובד מחוץ למשק ייבדק כמו עובד שכיר.
- 1.7. עובד קבוע, שאינו מסוגל לחזור לעבודתו הקודמת ומעבידו לא הציע לו עבודה חלופית יראו בו כמי שאין לו סיכוי לעבודה. לעומת זאת, נכה כאמור, שמעבידו הציע לו עבודה חלופית ייחשב כמי שהיה לו סיכוי לעבודה
- 1.8. נכה, שהייתה לו דרגת נכות יציבה, ובמסגרת החמרת מצב נקבעה לו דרגת נכות זמנית, ניתן לראות בו "נכה נזקק" אם אינו מסוגל לעבודה, גם אם לא עבד לפני ההחמרה בשל נכותו. לעומת זאת, נכה אשר לא עבד מספר שנים לפני שחלה ההחמרה במצבו, מסיבות שאינן קשורות בנכותו, לא יחשב כמי שאין לו סיכוי סביר לעבודה עקב נכותו.
- 1.9. נכה שפרש לגמלאות ואינו עובד בשל הפרישה לא יראו בו כמי שאין לו סיכוי לעבודה עקב נכותו.
- 1.10. נכה הנמצא בהכשרה מקצועית ייחשב כמי שיש לו סיכוי סביר לעבודה.

המוסד לביטוח לאומי אגף נפגעי עבודה

חזרה

1.11. עובד בעבודה ארעית לא ייחשב כמי שאינו מסוגל לעבודה אם לדעת ה"רשות" מסוגל לעבוד בעבודה מתאימה אחרת בהתאם לגילו, כישוריו והשכלתו.

1.12. בקביעת הסיכוי הסביר לעבודה יש לקחת בחשבון את האפשרות למצוא עבודה בהתחשב במצב התעסוקתי במשק.

"הכנסה מהתעסקות" 2.

אחד התנאים להכרה בנכה כ"נכה נזקק" הוא שלנפגע לא תהיה "הכנסה מהתעסקות". ההכנסה תיבחן באופן שונה לעובד שכיר ולעובד עצמאי. כשמדובר בחברה בע"מ יש לבדוק בגביה אם הנפגע נחשב כעובד שכיר או בעל הכנסה אחרת מהחברה.

2.1. כהכנסה מהתעסקות תיחשב הכנסה מהמקורות הבאים:

2.1.1. לגבי עובד שכיר כל הכנסה משכר עבודה, ובלבד ששולמה לפחות עבור מחצית ימי העבודה בחודש.

2.1.2. משכורת שקיבל הנכה לאחר הודעת פיטורין מוקדמת, אף אם לא עבד בפועל באותו חודש.

2.1.3. כל הכנסה מחליפת שכר כמו: דמי לידה, דמי אבטלה, דמי פגיעה עבור פגיעה אחרת בעבודה.

2.1.4. הכנסה לגבי עובד עצמאי תהיה כל הכנסה מהעסק אף אם המבוטח לא עובד בפועל. אין להסתפק ברישום מעמדו של הנכה כעצמאי ויש לבדוק אם יש לו הכנסות. ניתן להעזר בנתוני מחזור עסקי. (אפשר לבדוק אם המנהלים האחרים פדו שכר גבוה יותר באותה תקופה, מה שיכול להצביע על כך שאין ירידה בהכנסות) לגבי דירקטורים בחברה, יש לבדוק בגביה אם יש להם הכנסות.

2.2. לא תחשב כ"הכנסה מהתעסקות" הכנסה מהמקורות הבאים:

2.2.1. הכנסה חד פעמית אשר שולמה באקראי בתקופה עברה נתבעת ההכרה כ"נכה נזקק" כגון: משכורת י"ג, דמי הבראה והפרשי שכר בגין תקופות עבר.

תשלום בעד תקופת שבתון לעובדי הוראה ומחקר.

תשלום עבור ניצול ימי מחלה או חופשה.

חזרה

המוסד לביטוח לאומי
אגף נפגעי עבודה
